

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII, ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47-82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor., Pentru America pe un an 8 dolari

Flota austriacă bombardează coasta de răsărit a Italiei

Viena, 4 Februarie. Șeful amiralității austro-ungare anunță: Un grup de crucișătoare austro-ungare au bombardat la 3 Februarie, dimineața, coasta de răsărit a Italiei, între porturile Ortona și St. Vito. Au fost bombardate fa-

bricele și magaziile din porturile de mai sus. S-a observat mari incendii. De asemenea am bombardat podul de fer peste râul Ardelo. Crucșișătoarele austro-ungare s-au întors neatînse.

A început ofensiva contra Salonicului? — Bulgarii atacă trupele Ententei —

Rotterdam, 4 Febr. — Se telegrafiază din Salonic: Se anunță din sursă competentă, că bulgarii au atacat ieri un detașament din trupele Ententei, care făceau serviciu de recunoaștere în tîntul unde se întîlnesc grădile grecești, sârbești și bulgare. Se zice că ar fi fost respinși. Dealtcum n'au sosit pînă

acum știri mai amănunțite în ce privește reușita acestui atac.

Viena, 4 Februarie. — Ziarul »Corriere della Sera« anunță că generalul german Mackensen se află la Monastir și că puterile centrale și aliații lor vor începe cât de curînd ofensiva în contra Salonicului.

Efectele atacului Zeppelinului asupra Salonicului

Lugano, 4 Februarie. — Corriere della Sera află din Salonic: Efectul atacului Zeppelinilor asupra Salonicului a fost îngrozitor. Se părea că orașul se află în mijlocul iadului. Explozia înfiorătoare a trezit din somn întreagă populația.

O bombă a incendiat magazinul băncii de Salonic, unde a fost depozitată o mare cantitate de naftă. Câteva bombe au căzut asupra forturilor dela Tophanie. Vascele de războiu n'au culezat să răspundă temându-se, că și vor trăda pozițiile.

14 aeroplane anglo-franceze bombardează lagărul bulgaro-german din Macedonia

Rotterdam, 3 Februarie. — Se telegrafiază din Salonic: Drept răspuns la atacul Zeppelinilor asupra Salonicului 14 aeroplane de ale aliaților au sburat pe deasupra localității Petrici, în regiunea căreia sunt lagărele germane, arun-

când 131 de bombe. N'au cauzat însă, decât câteva incendii mai mici. Atacul a avut loc la orele 3 d. a. Aeroplanele aliaților s'au întors nevătămate.

Tratative între guvernul român și opoziția războinică?

București, 4 Februarie. — Mai multe ziare de aici anunță că conducătorii Federației Unioniste tratează de câteva zile cu guvernul Brătianu în chestia politicii externe a României.

Între conducătorii Federației s'au ivit unele divergențe de păreri, cari însă se speră, că vor fi arătate. În ce privește politica opoziției d. Nicu Filipescu a făcut următoarele declarații unui redactor al ziarului »Universul«:

— Atît în ce privește politica externă, cât și raporturile ei cu guvernul, opoziția nu și-a schimbat atitudinea. În parlament vom adera numai la proiectele de absolută necesitate pentru țară în aceste clipe.

D. Take Ionescu a vizitat Marti pe ambasadorul Rusiei la București, d. Pokhevski Koziell, cu care a avut o lungă consfătuire.

Grecia demobilizează?

Berna, 4 Februarie. — Ziarul »Information« află din Atena, că guvernul grec a dispus demobilizarea parțială a armatei. Un decret regal va apare în

curînd anunțînd concedierea contingentelor 1892-1900. Ofițerii de rezervă din anii 1889-1892 au și fost concediați.

Un început de revoluție în Portugalia

Madrid, 4 Februarie. — În Lisabona și în alte orașe portugheze — revolta populației în mizerie și flămînde — ia proporții tot mai mari. În Lisabona au

ost aruncate mai multe bombe în diferite cartiere. Un politist, doi gardisti și mai mulți trecători au fost omorâți. În cinci orașe au fost uciși primarii.

DIN ROMÂNIA

Redeschiderea parlamentului român

Mercuri, parlamentul român și-a reluat desbaterile.

Camera a procedat întâi la verificarea mandatelor noilor deputați aleși.

În Senat, a luat cuvîntul senatorul Ilariu Isoveanu, care a spus că a putut constata în cercul său electoral că populația e mulțumită cu vânzările de cereale încheiate de guvernul român. — Spune că ar fi de dorit că în politica externă a României să fie evitate patimele.

Senatorul Dobrescu, din Federația Unionistă, a cerut dela guvern să ia măsuri contra gazetei »Ziua« fiindcă dă indicații greșite și păgubitoare intereselor statului român asupra armatei române, vorbind de lipsa de arme și munițiuni.

Un nou credit militar român

»Independance Roumaine« anunță că în zilele viitoare pe lângă altele proiecte de legi se va prezenta parlamentului român, un proiect de lege prin care se va cere un nou credit militar de 200 milioane Lei.

Audiențe politice la regele României

Regele Ferdinand al României a primit Mercuri în audiență, pe șeful partidului conservator, d. Alexandru Marghiloman, partizanul urtei concilierii a României cu puterile centrale.

În aceeași zi a fost primit în audiență de rege, și senatorul Grigore Cantacuzino, care s'a întors dintr-o călătorie din Germania.

D. Nec. Filipescu pe frontul rusesc?

»Epoce« și »Journal de Balkans« anunță că d. Nicolaie Filipescu, șeful opoziției care simpatizează cu Ententa, a fost invitat de statul major rus, să facă o vizită pe frontul rusesc, dela Bucovina și Basarabia, ca să se convingă personal de bunele pozițiuni rusești și de moralul trupelor rusești.

Pare că d. Filipescu a răspuns afirmativ la această invitațiune și va pleca în curînd pe frontul rusesc.

Pentru o era nouă în politica românească

se pronunță ziarul »Naționalul« al fostului ministru de justiție Toma Stelian, într'un articol prim, din care extragem următoarele:

»Nu este destul să vrem o Românie mare, dar, trebuie să fie puternică și temută în afară, și aceasta nu se va împlini pînă ce, prin concursul tuturor, nu se va începe o eră nouă, îndreptînd deprinderile rele în care ne tîvălim de 50 ani. Alt-fel, fără o politică civilizată înăuntru, și plină de demnitate în afară, ducem țara la prăpastie.»

»Sa se rețină că străinul, azi, nu se mai tem

nici de cele câteva sute de mii de baionete ce avem ascuțite gata, și ei ne pândesc după ce ne studiază de mult.

Să înceteze factorii răspunzători de a mai asculta de acele sibyle perfide, ce vor să aducă peste țară fără urgie și mizerie, căci, deznădejdea ar fi prea mare și răspunderea fără iertare, dacă ne-am găsi, într-o bună dimineață, în situațiunea Polonezilor, cari au băgat de seamă prea târziu că: Cerul este prea sus și Franța prea departe.

Ce reiesă din istoria relațiilor între România și Rusia

»La Politique« a reproduș după »Revisia Cercului de studii conservator« scrisoarea patentată prin care țarul Alexandru II al Rusiei își lua angajamentul la 1877 să respecte și să apere integritatea teritoriului de atunci al României, apoi amintește că Gorceakoff, cancelarul Rusiei, care încheiase convenția semnată de țar a declarat în congresul dela Berlin că Rusia s'a angajat să garanteze integritatea României, numai față de Turcia, nu și față de ea.

Ziarul conservator amintește că d. Nelidov care fusese trimis la București să trateze condițiile participării României la războiul rusoturc, își dăduse toate silințele ca să nu angajeze Rusia la respectarea integrității teritoriului nostru și acuza pe diplomații dela Petersburg că au luat un asemenea angajament de care n'au putut să se țină căci au luat României Basarabia

»La Politique« adaugă:

»De altfel, Rusia procedând astfel, n'a făcut decât să illustreze teoria pe care diplomatul rus Iomini, în scrisoarea adresată lui Kogălniceanu — o formulă lapidară în cuvintele: »Tratatele nu sunt decât petece de hârtie«.

»E drept, că uitând istoria diplomatică amicii Rusiei consideră această formulă ca mai nouă și o atribuie de obicei cancelarului german d-lui Bethman-Holweg.«

După cum se vede teoria că »tratatele nu sunt decât petece de hârtie« e de origine rusească.

Situația economică a României

Citim în »Dreptatea« din București:

Este cert că ultima mișcare economică, produsă în jurul vânzării celor 130.000 de vagoane de grâu germano-englezilor și a vânzării celorlalte cantități disponibile de grâu, porumb, ovăz, etc., a adus o simțitoare schimbare în piața noastră, influențând în bine finanțele statului.

E indiscutabil că România, în condițiunile în care a vândut și vînde produsele ei, și-a scos toate pagubele suferite pe urma încercuirii și s'a ales și cu profituri însemnate. Ceva mai mult; astăzi nimănui nu se mai gîndește că dacă nu vom da cele peste o sută de mii de vagoane nemților — după cum am dat și englezilor — austro-germanii vor muri de foame. E sigur însă că noi am păgubi enorm.

Imprejurările au fost însă mai favorabile de cât înțelepciunea oamenilor noștri de Stat și astăzi suntem în frumoasa situație că am tot vînde, dar nu o să mai avem ce.

Anul care va intra în țară va influența întreaga noastră mișcare economică și se va refrange generos asupra tuturor.

Dar, și aici e meritul întreg al guvernului, comerțul nostru va putea fi în curând îndestulat, prin aducerea celor peste 1000 vagoane de mărfuri diferite ce staționează în Salonic.

Înțelegerea cu Bulgaria e pe cale să devie fapt împlinit. Și dintr'o parte și dintr'alta s'a arătat multă bunăvoință pentru satisfacerea intereselor economice comune.

Avem precizări că în curând convențiunea o-măno-bulgară va fi semnată de către delegații celor două State.

De pe urma acestei convențiuni va câștiga nu numai comerțul, dar și marele public. Traiful se va efieni prin importarea mărfurilor străine, ce nu vor întârzia să sosească.

ralul muntenegrean Iovo Bessir și maiorul Zomfar, cari au semnat documentul de capitulare ar fi fost omorîți de rebelii muntenegreni. Ei sînt sîntătoși și activi la ministerul de război din Celinje.

Interesante sînt operațiile militare în Albania ale trupelor austro-ungare. Eri, comunicatul lui Höfer a anunțat că armata lui Kóvess a trecut riul Mati, — azi deja anunțată, că ea se află la apus de orașul albanez Kruja. Așa dar într'o singură zi armata austro-ungară a parcurs un drum de 20 km., într'o grea regim muntoasă și se apropie tot mai mult de Tirana și Durazzo. În această acțiune trupele austro-ungare sînt puternic sprijinite de aeroplanele noastre marine.

Despre un mare act eroic, vorbește comunicatul amiralității austro-ungare de eri, în acea regiune. E vorba de actul locotenentului de marină Konjovics, care văzînd că un aeroplan austriac cade lovit de bateria italiană, pe mica insula Saseo, din golful Valona, se coboară și el cu aeroplanul pe acea insulă pentru a-și salva camarazii. El îi primește în aeroplanul său, se urcă cu o povară îndoită și zboară spre Cattarò, unde ajunge neatinș — cu toată că era expus focului bateriilor italiene, și urmărit de torpiloare dușmane.

Asupra neutralității Greciei, publică un interesant comunicat ziarul guvernamental din Atena »Leon Asty«: »In cercurile Ententei se afirmă cu siguranța, că Grecia va ieși din neutralitatea ei, pentru ca în unire cu anglo-francezii din Salonic să lupte contra armatei austro-ungare, germane, bulgare și turcești. Nu știm în ce chip au ajuns cercurile Ententei la aceasta convingere. E însă fapt neîndoios, că condițiunile neutralității noastre au rămas neschimbate, și ori cât de neomeneste și de nesuferit sînt presiunile făcute Greciei, ea nu poate să fie silită contra voinței sale să ia parte la război. Puterile Ententei ar trebui să trimeată atîtea trupe la Salonic, ca să-și asigure într'adevăr superioritatea lor în Balcani, — numai așa ar putea conta pe concursul Greciei. Dar Ententa face altceva, ea crede că prin blocarea noastră comercială ne va face amici.«

MERSUL RĂZBOIULUI

Ce-i cu ofensiva rusească?

— Evenimentele din Albania. — În jurul capitulării Muntenegrului. — Declarații asupra neutralității Greciei. — Acțiunea victorioasă a flotei aeriene germane în Franța, Anglia și Balcani. — Atacuri aduse guvernului italian. —

Mult trâmbițata ofensiva rusească începută la Crăciun, nu mai continuă cu vigoarea așteptată de aliații Rusiei. După grelele înfrîngerii suferite pe frontul bucovinean, rușii nu s'au mai recules, pentru a putea întreprinde un nou asalt general contra pozițiilor austro-ungare.

Conducerea armatei rusești, pornind ofensiva din Crăciun, a fost de părere că asalturile întreprinse pe un front strîmt, dar cu forțe uriașe, așezate în coloane cu 17 rînduri strînse, va trebui negreșit să aibe de nimare ruperea frontului austro-ungar. A fost însă o desamăgire pentru statul major rus, rezultatele acestei ofensive. Jertfe enorme au adus pe frontul bucovinean armatele rusești și asta fără folos — căci artileria austro-ungară și germană a fost de un efect nimicitor acolo — și a rîrit cu neîndurare rîndurile rusești.

Ziarele rusești anunță că noui întăriri rusești se aduc pe acel front — dar nici ele nu vor putea schimba soarta luptelor pe frontul bucovinean.

De pe frontul rusec, comunicatele oficiale dela 3 Februarie anunță:

La nord-est de Boian a eșuat un atac prin surprindere rusec contra posturilor noastre avansate. În Galiția de răsărit și pe frontul din Volinia s'a desfășurat o vie acțiune din partea aviatorilor de ambele tabere. O escadră de aeroplan rusești a aruncat 6 bombe asupra localității Buczacz, omorînd doi locuitori și rînid mai mulți. O altă escadră a rănit printr'o bombă la nord-est de Luck trei prizonieri ruși aduși tocmai atunci acolo.

Escadrelle noastre de aeroplan au aruncat

cu succes bombe asupra regiunelor la vest de Czorkov și la nord de Zbaraz. Altfel luptă de artilerie în unele locuri.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german n'are nimic nou de anunțat de pe frontul rusec.

De pe frontul balcanic sînt următoarele vești oficiale și particulare:

Forțele austro-ungare cari înaintează în Albania au cîștigat cu avangardele lor regiunea dela apus de Kruja.

Höfer, mareșal locot.

Ziarele Ententei continuă să anunțe că Muntenegrenii opun rezistență trupelor austro-ungare. Din izvor autorizat se stabilește că atât autoritățile austro-ungare ca și trupele n'au întâmpinat niciăieri în Muntenegru dela data capitulării vre-o împotrivire — și că populația are o tinută liniștită, preventoare.

De tratativele de pace încă nu poate fi vorba, căci nu se știe încă cu siguranță dacă principele Mirco și cei trei membri ai guvernului muntenegrean rămași în țară — sînt personalitățile competente pentru asemenea tratative. Guvernul austro-ungar dispune de mijloace de a se orienta pe deplin asupra acestei chestiuni — dar împrejurările actuale nu-l obligă să se prea grăbească în aceasta privință.

— Dela cartierul de presă austro-ungar se desmente știrea din izvor englez după care gene-

LUPTELE DIN APUS

— O vie acțiune de artilerie pe frontul francez. — Două aeroplan dușmane doborîte. — Portul francez Dünkirchen bombardat. — 300 bombe au aruncat Zeppelinurile asupra Angliei. —

Comunicatul german dela 3 Februarie anunță următoarele de pe frontul francez:

În Flandra, artileria dușmană a răspuns în mod viu la bombardarea ce-am întreprins'o pe un front larg contra pozițiilor dușmane. La nord-vest de Hullach am ocupat două pâlme aruncate în aer de englezii în fața frontului nostru. În regiunea Neuville, dușmanul în orele de după amiază a dat o mare intensitate focului lor de artilerie. În alte locuri au avut loc vii lupte de artilerie, iar în Argonne lupte cu granate de mîna. Aviatorii noștri au doborît un aeroplan englez și unul francez în regiunea Peronne. Trei din aviatori sînt morți, un observator francez e greu rănit.

Seful Statului major.

Ziarul englez Times află din portul francez Dünkirchen, că șase aeroplan germane au bombardat acest oraș, omorînd opt persoane și distrugeînd șase clădiri particulare.

— Se vorbește că Zeppelinuri au făcut încă un al treilea zbor deasupra Parisului. Așa »Matin« anunță că observatorul din Compiègne a vestit apropierea Zeppelinurilor. Parisul a fost alarmat. Zeppelinurile au zburat peste forturile Parisului și apoi s'au îndepărtat iară.

— Oficiios se mai anunță din partea Angliei următoarele despre atacul Zeppelinurilor asupra ținuturilor engleze: Au fost omorîți 33 bărbați, 20 femei și 6 copii; răniți sînt 55 bărbați, 48 femei și 2 copii. Două biserici au suferit stricăciuni.

Localul de adunare ale unei parohii a fost distrus: 14 case au fost prăbușite, un mare număr de clădiri au suferit stricăciuni. În două locuri, liniile ferate au fost deranjate. Numai două fabrici care n'au un caracter militar, și o fabrică de bere, au fost grav avariate. Două sau trei alte fabrici au fost ușor vătămate. Numărul bombelor, aflate până acum, aruncate de Zeppelinuri, trece de 300, multe din ele au căzut pe câmp, și n'au pricinuit stricăciuni.

După știri particulare, Zeppelinurile au fost zărite în localitatea engleză Norfolk, deja la ora 5 după amiază. Pe atunci erau în drum spre nordul Angliei și au aruncat manifeste cu anunțarea: »Mai venim îndărăt«. Cele mai mari stricăciuni au pricinuit Zeppelinurile în regiunea industrială din Staffordshire. Aci au fost omorâte nouă persoane. O bombă a căzut în mijlocul unei adunări, omorând trei femei, și rănind multe alte persoane. O altă bombă a căzut într-o sală de biliard, omorând un jucător. Într-unul din orașe din centrul Angliei — au fost distruse toate casele. 5 membri ai unei familii, bunicul, bunica, o fiică și 2 nepoți au fost omorâți.

— Vaporul englez »Belle of France« a fost scufundat de un submarin german.

— La o serbare militară organizată de ziarul parizian »Journal« în prezența ofițerilor și parlamentarilor, președintele Republicii Poincaré, a ținut un discurs, declarând:

— Franța nu voiește să devie o victimă a Germaniei. Nu voiește să fie silită la o vasalitate dezonorantă, ci voiește nu numai să-și păstreze suveranitatea ei politică, ci și neatârntarea ei economică, morală și spirituală. Și neutralii nu trebuie să rămâie indiferenți față de acest conflict și ei trebuie să se teamă de invadatorii germani, cari consideră tratatele internaționale ca simple petice de hârtie și au o plăcere nimicind popoarele mici.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— *Italienii siliți să părăsească căteva poziții. — Pesimismul prim ministrului italian. — Acuzări aduse guvernului italian.* —

Comunicatul lui Höfer dela 3 Februarie anunță următoarele de pe frontul italian:

Pe frontul ținutului de pe coastă au fost din nou lupte de artilerie foarte vii în mai multe puncte. La podul Tolmino, trupele noastre printr'un atac și-au lărgit pozițiile la apus de Santa Lucia. În gropile părăsite de italieni, am găsit numeroase cadavre și mult material de război.

Höfer, mareșal locot.

— În societatea artiștilor din Turino, prim ministrul italian Salandra a ținut un discurs, spunând că urmărește idealul unei Italie mari, bogate și glorioase în război și pace. Dar în primul rând sfătuiește factorii politici din Turin să rămâie tari și uniți, pentru a sprijini guvernul sau să-l înlocuiască în alt caz cu unul nou. Războiul consumă puterile națiunii și poate surveni momentul ca guvernul italian va trebui să se retragă.

— Conducerea partidului naționalist italian aduce grave învinuiri guvernului italian în ziarul »Idea Nazionale«: Invinuim guvernul, că a lăsat prea mult pe seama aliaților Ententei, conducerea de până acum a războiului. Că a privit cu prea mare toleranță gravele eroi, săvârșite de celelalte puteri ale Ententei, greșeli ce le-a văzut de cu vreme, și ale căror urmări trebuie să le suferă acum cu toții. Aliații noștri prea mult discută asupra dreptului Italiei de dominațiune asupra Adriei și Marea Mediterană. Guvernul italian lasă să se micșoreze prea mult jertfele aduse de țară, așa că nu va fi în situație să ceară apoi dela aliați garanțiile financiare și comerciale, necesare, pentru a ne apăra de pierderi, pagube și primejdii.

Din Parlamentul ungar

Ședința dela 3 Februarie

— *Debaterea în jurul măsurilor excepționale ale guvernului. — Măsurile propuse de opoziție contra scumpetei traiului* —

Din partea opoziției, deputatul Hugo Laehne s'a ocupat de problema scumpetei și învinuiește guvernul că a venit prea târziu cu măsurile de aprovizionare, și cu măsuri cari n'au fost în stare să puie capăt speculei și jafului cu alimente. — Vorbește apoi de zăpăceala ce a domnit la re-hiziționarea cerealelor. În numele opoziției, propune o rezoluție din zece puncte, în care cere să se stabilească în mod sistematic prețurile maxime pentru articole de prima necesitate, produse agricole, combustibil, etc. Să se prevadă pedepse și pentru acei cari rețin sau ascund articolele de consum, pentru a provoca scumpetea în piață. Să se organizeze o comisiune de control al prețurilor stabilite de negustori. Guvernul să publice în fiecare lună prețurile maxime ale articolelor de consum. Să se numere vitele existente în țară. Să se semene pământurile necultivate, — obligându-se aceasta prin ordinațiuni speciale proprietarii agricol. Să se creeze o centrală de import. Să se mai creeze o centrală specială pentru furnizările armatei.

Deputații Ștefan Rakovski și contele Appony cer o ședință secretă a Camerei, fiindcă în legătură cu chestiunea la ordinea zilei — au să discute chestiuni delicate.

Prim ministrul, contele Tisza se declară contra ședințelor secrete.

Contele Moritz Eszterházy arată greșelile săvârșite timp de 18 luni de guvernul ungar pe terenul economic, în combaterea scumpetei. Vorbește de marea lipsă de porumb în Ungaria, și că măsurile guvernului n'au pus capăt acestei crize. Cere ca și vagoanelle să fie rechiziționate.

Deputatul guvernamental Victor Issekutz, constată că raporturile ministeriale despre măsurile excepționale, vădese că conducerea treburilor statului au fost încredințate unor mâini probate și că în împrejurările atât de schimbătoare ale războiului, a luat măsurile de rigoare.

Ședința dela 4 Februarie

Continuă dezbaterile în jurul problemei de aprovizionare cu alimente a țării.

Deputatul Ștefan Bottlik spune că guvernul prea mult a târăganat până ce s'a hotărât să puie capăt scumpetei neconținute a alimentelor — și a pierdut astfel ori-ce autoritate asupra speculanților. Mai bine ar fi făcut guvernul să nu rechiziționeze cerealele — ar fi avut atunci economii porumb pentru îngrășatul vitelor.

Deputatul Paul Sandor ia apărarea comerțului ungar, arătând că acesta n'a profitat atât de conjunctura războiului, ca să ia prețuri atât de urcate pentru marfa lor, ca agrarienii și economii cari într-o singură zi au câștigat la un porc 700 coroane, în loc de 30 coroane. Oratorul își continuă discursul, după care vor urma o serie de interpelări.

Aviz!

acelor abonați, cari au comandat în timpul din urma broșură „AJUTOR“.

Deși am scos din aceasta importantă broșură două ediții, — în urma cererilor covârșitoare, — de prezent nu dispunem de nici un exemplar. Spre liniștea acelor, cari în timpul din urmă au făcut comande, declarăm, că în decurs de 8—10 zile va apare nouă broșură sub titlul:

»Lămuriri referitoare la ajutorul de stat pentru familiile celor înrolați, precum și la îngrijirea invalizilor, văduvelor și orfanilor celor căzuți în război.«

Această broșură este învinsă după lege și ordinațiunile ministeriale din urmă și din

toți cei neîndreptățiți și cari doresc să cunoască mai deaproape drepturile ce li se compete. Fiecare interesat află cât ajutor trebuie să-i se dea în toate cazurile arătate în prima pagină a broșurii, și unde se poate adresa pentru a-i se face dreptate.

Prețul broșurii este 40 FILERI, plus 5 fileri porto poștal, care sumă se poate trimite și în mărci poștale.

Rugăm pe acei Ott. cetitori, cari în timpul din urmă au trimis 20 fileri pentru broșură, să binevoiască a întregi suma la 45 fileri.

Broșura aceasta folositoare se va termina în 8—10 zile negreșit.

Știrile zilei

Vinzătorii de ziare

Vă văd fugind prin piață și pe strădă
Cu hainele în zdrențe și descuți...

Voi știți guvernele când au să caie

Și când se răzvrătesc, la câmp, cei mulți.

Prin șuere, prin larmă și semaale

Se naltă țipelele voastre în gări;

Prin geamuri de vagoane dați jurnale,

Și 'n mersul lor vă atârnați de scări.

Vă strecurați prin răpăeli de ploaie

Ca niște păsări, și cu gias strident,

Vestiți că foc sau crâncene războaie

Se 'ntartă undeva, pe continent.

...Și când, pe marginea de trotoare

Vă numărați câștigul de proscris,

Zvârliți spre noi, priviri nepăsătoare, —

Noi, ce-am gândit, ne-am zbuclina și-am scris.

I. PRIBEAGU.

Știri personale

A petrecut la Budapesta d. Teofil Faur, negustor din Abrud cu fiica d-ra Irinuța Faur.

Cumpărările de cereale din România

Din București vine știrea că tratativele între reprezentanții austro-germani și români în chestia cumpărării de 100.000 vagoane porumb — s'au terminat cu bun-succes. Tirgul e ca și încheiat.

Proprietarul unei cafenele din Budapesta, rănit în trenul balcanic

Ei a sosit cu trenul balcanic la Budapesta venind din Constantinopol, d. Desideriu Băno, proprietarul dela »Cafe New-York, care s'a aflat în acel tren balcanic asupra căuia niște necunoscuți au comis la 20 Ianuarie un atentat între stațiile Niș și Pirof. Desideriu Băno a fost rănit atunci de un foc de pușcă la picior, iar la fața a fost rănit de sfărâmurile unui geam. Zece zile a zăcut Băno într'un spital din Constantinopol. Și asupra trenului balcanic care a sosit ieri la Budapesta, s'a săvârșit un al doilea atentat, iarăși între Niș și Pirof, dar n'a fost nimeni rănit.

Moartea unui scriitor popular vienez

Vincentiu Chiavacci, unul din cei mai populari scriitori umoristici ai Vienei a murit ieri, în vârstă de 61 ani. El a întemeiat cunoscuta revistă ilustrată săptămânală »Wiener Bilder« și a colaborat cu interesante foiletoane la mai toate ziarele din Capitala Austriei. Chiavacci a zugrăvit cu mult humor și sarcasm tipurile sociale caracteristice Vienei. A scris și piese teatrale. Cea ce l'a făcut popular și celebru e o satiră vieneză »Frau Soferl von Naschmarkt«

„Poezia munților”,

este titlul unei interesante conferințe ce a ținut-o la București, în sala Ateneului, scriitorul N. I. Apoctolescu.

Conferențiarul a arătat întâi cum apreciază de obicei frumusețea munților, marea majoritatea a vizitatorilor stațiunilor balneare. Sunt foarte puțini acei cari știu să se pătrundă de frumusețea munților. Nimeni nu există un izvor mai variat de impresii și senzații artistice decât în munți; acolo s'au cântat primele doine ale neamului nostru. Căci nicăieri nu se recunoaște măreția firei mai mult decât în munți. Și dacă viața e plină de micimi și necazuri, nimic nu mângâie mai mult, decât câteva ceasuri petrecute în tăcere a luminășurilor de brazi.

Conferențiarul arată apoi că în literatura românească sunt două lucrări în cari poezia creștelor și văilor Carpaților românești e pătrunsă până în amănunțime: romanul »Marin Gelea« de N. Petrescu și »In Bucegi« de Nestor Ureche.

Criticul francez Emil Faguet în critica pe care o face unui roman al lui Ed. Rod spune că senzația de plăcere pe care o însuflă munții este de ordin fizic, estetic și moral.

Poezia munților a fost zugrăvită și de doi mari pictori români: Grigorescu și Andreescu. Nici un poet român însă n'a cântat încă frumusețea piscurilor. Alexandri n'a glorificat decât tainele livezilor și a luncei.

Pentru mutilații războiului în Bulgaria

Din Sofia se anunță că ministerul de comerț a prevăzut în budgetul actual, 6 burse pentru cei ce ar voi să se specializeze în arta ortopediei la Viena. Războiul făcând și în Bulgaria atâtea victime și mutilați, statul bulgar voiește să se îngrijească pentru a face pe invalizii lor în stare să-și câștige pâinea, redându-le cel mai mare grad posibil de sănătate.

Un ofițer rus debarcă cu 12 marinari pe teritoriul românesc

Ziarul »Universul« publică următoarea telegramă senzațională din Tulcea:

O persoană demnă de toată încrederea îmi comunică următorul fapt de o extremă gravitate: Informatorul meu îmi scrie că acum câteva zile lângă Ostrov, la o depărtare de 3 mîle de com. Sf. Gheorghe, a evoluat un contratorpilor rusesc de pe care au debarcat 12 marinari împreună cu un ofițer superior rus.

Ei au descins în zăvodul pescarului Eftel Ivanof. Acolo se aflau 4 pescari.

În momentul când pescarii se pregăteau să se culce, la orele 10 noaptea, s'au pomenit la ușa colibei cu cei 12 marinari în frunte cu ofițerul rus de marină, care i-a întrebat dacă știu rusește. La răspunsul pescarilor că sunt de origine rusă, ofițerul le-a spus să nu le fie teamă, căci el a venit să cumpere păsări, oferindu-le 10 ruble de găscă. Cum proprietarul zăvodului lipsea, pescarii n'au putut vinde nici o pasăre.

Ofițerul s'a interesat dacă mai există gîrla Eriuciu pe unde a trecut armata rusă în 1877 și ce distanță e d'acolo până la canalul Regele Carol, căta lărgime și ce adâncime are acel canal, unde se află noul canal Principele Ferdinand, adâncimea și lățimea lui și dacă acesta corespunde cîrgăria Belciuc.

În tot timpul acestor cercetări, un reflector al contratorpilor era îndreptat în direcția zăvodului unde se găsea ofițerul. După aceea s'au înapoiat la contratorpilor disparând în larg.

Teatrul și războiul

În Capitala Franței, teatrul ocupă un loc de frunte în viața socială. Războiul a avut însă o rea influență asupra încasărilor teatrelor din Paris. În Franța există o lege care acordă asistenței publice o parte din veniturile din teatre. Acesta împrejurare face să se poată cunoaște în mod exact încasările efectuate. Asistența publică dă acum la lumina cifrelor teatrelor realizate de teatrele din Paris în anul 1914 — adică în anul în care a început războiul.

Totalul încasărilor este de peste 41 milioane franci, pe când sumele încasate în 1913 s'au înscriseră la peste 68 milioane. Cîră din 1914 e egală cu cea din 1905. Cu alte cuvinte, teatrele

din Paris au încasat cu 27 de milioane mai puțin în anul 1914, în urma războiului.

In Turcia, zahărul se vinde numai în farmacii

În Turcia e acum o mare lipsă de zahăr. De aceea guvernul a luat anume măsuri cu privire la distribuirea zahărului existent în țară.

Zahărul depozitat se va vinde numai farmaciștilor și copiilor mici. La direcția generală a serviciului sanitar se ține un registru în care e notat cât zahăr poate cumpăra fiecare farmacișt. Pentru fiecare copil de lapte se va da numai câte 2 kgr. pe lună. Nimene nu poate cumpăra zahăr decât numai cu autorizarea direcției generale a serviciului sanitar.

Amănunte despre sinuciderea moștenitorului de tron turc

Reportul medical în care se stabilește sinuciderea moștenitorului de tron turc, este semnat de 20 de somități medicale din Constantinopol. Se descrie cum a fost găsit corpul neînsuflețit al moștenitorului de tron. În pat, se descrie rana, și că corpul n'a avut nici o urmă de violență.

Medicul de casă a prințului declară în scris, că prințul a fost cuprins d'un acces de nebunie, o deprimare sufletească și spaimă care-l inclina spre sinucidere. Prințul s'a sinucis cu un briceag și moartea a survenit printr'o mare vîrsare de sînge.

Presa turcă dă expresiune durerei profunde a întregii națiuni otomane prin moartea moștenitorului de tron.

Dușmanii soldaților în tranșee

»Jeurnal de Geneve«, serie asupra mizeriilor ce le înduie armata germană ca și cea franceză în munții Argone. Dușmanii soldaților în tranșee sînt: apa, noroiul și soarecii. Terenul în acele locuri, deși e pietros, totuși e de ajuns să sapi puțin, ca să dai de apă — și soldații stau în apă și noroi, de multe ori până la genunchi. Acolo unde tranșeele ambelor tabere sînt apropiate, când soldații francezi, și germani scot apă cu pompe sau cu mîna din tranșee, se udă unii pe alții. În astfel de împrejurări e firesc ca soldații să oarească frigul, ca apa aceasta să înghețe. Soldații sînt bine îmbrăcați, iar ca măsură de prevedere, ei trebuie să-și moaie încălțămintele în pucioasă topită, ca să se apere contra reumatismului și a umezelei. Acum în Argonne plouă necontenit. Șobolanii au invadat parcă din toata Franța acolo. Au găsit acolo umiditatea și toate condițiile ce le priesc de minune. O singură companie a ucis 1580 soareci. Pentru această operă de nimicire a rozătoarelor periculose — soldații au căpătat răsplata în vin și bani.

Acei cari cer Calendarul »Poporul Român«

să ia la cunoștință, că cu părere de reu, nu-l mai putem servi. Calendarul acesta s'a epuizat — deși l'am tipărit în 30.000 exemplare. Mai avem încă calendarul »Cucului«.

Direcțiunea căilor ferate de stat regal ungar.

N-ful 16,224—916 F. IV. c.

Anunț de licitare.

În sensul paragrafului 81 din statutele C. E. se vor vinde prin licitare publică, pe bani gata, toate obiectele expediate, cari n'au putut fi înscrisate adresatului; licitația va începe în fiecare zi la orele 9 dimineața și se va ține în magaziele gîrurilor înscrite mai jos și anume în ordinea următoare:

La gara din Arad în 25 Februarie și nou a. c.; Bielis-Clăbă 14 Februarie, Brașov 22 Februarie; Budapesta (Dunapart) 21 Februarie, Budapesta (Jozsefváros) 18 Febr., Budapesta (gara de vest) 24 Febr., Dobrișin 28 Febr., Eszek 21 Febr., Fiume 22 Febr., Győr 15 Febr., Kassa 25 Febr., Cluj 16 Febr., Losonez 18 Febr., Miskolcz 28 Febr.,

Sibiu 17 Febr., Oradea Mare 25 Febr., Păpa 23 Febr., Pécs 17 Febr., Pojon 14 Febr., Sátorajăuhely 23 Febr., Szabadka 15 Febr., Szatmár-Nemeti 24 Febr., Segedin 21 Febr., Szolnok 16 Februarie, Timișoara (Jozsefváros) 24 Febr., Ujvidek 28 Febr., Zagrab 25 Febr., Kaposvár 22 Febr. Budapesta 21 Ian. 1916.

DIRECȚIUNEA.

Economie

Târgul de rămători din Budapesta: Pe piața din Ferencváros

Budapesta, 3 Febr.

Circulația a fost lentă. Din 4753 de rămători au fost vânduți 2136. Prețurile au fost următoarele: Bătrâni grei calit. prima 480—500 fileri, calit. doua 470—480 fileri.

Tineri grei 520—530 fil., tineri mijlocii 510—520 fil., tineri ușori: 480—520 fil. pro kgr. vie.

Pe piața din Kőbánya

Budapesta, 3 Febr.

Azi n'a fost târg de loc. Din 26.086 de rămători rămași din zilele trecute nu s'a vîndut nici unul. Prețuri deci nu s'au putut consemna azi.

Târgul de vite de tăiat

Budapesta, 3 Febr.

Azi au fost aduse pe piața din Budapesta următoarele cantități de vite soiuri ungurese: 226 de tauri, 1282 boi, 1306 vaci, și 13 tauri. Viței au fost numai 4 bucăți. De tot au fost deci aduse pe piața 2831 de bucăți de vite de tăiat. Circulația a fost în general îndestulătoare; în raport cu cea din săptămîna trecută a fost vieoie chiar, deoarece în săptămîna aceasta au fost aduse pe piață cu 654 de bucăți mai multe vite, ca și în săptămîna trecută. Lucrul acesta a avut efect și asupra prețurilor cari au mai scăzut puțin și anume la vitele de calitate mai bună cu 5—6 cor., iar la cele de calitate mai slabă cu 10—12 coroane la maja metrică.

De altminterlea s'au consemnat pe ziua de azi următoarele prețuri:

Vite de soiuri ungurese: boi grași cal. cea mai bună: 280—294 coroane; cal. mijlocie 235—278 cor., cal. cea mai slabă 170—234 cor.; vacile de cal. mai bună 205—245 cor., cal. mai slabă 175—204 cor. pro maja metrică, greutate vie, fără nici o detragere.

Prețurile vitelor de diferite soiuri — mîră de cel ungurese — au fost următoarele: Boi grași calitatea cea mai bună 300—320 cor., mijlocie 245—298 cor., cal. mai slabă 185—244 cor.; tauri: calitate mai bună 250—300 cor., cal. mai slabă 200—248 cor., prețul vacilor a variat între 170—300 cor., carnea de rasol 100—160 cor., viței 170—240 cor. Prețurile pro maja metrică greutate vie, fără nici o detragere.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăușiu
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.
Cucu! Cucu! Cucu!

Citiți dacă voiți să petreceți:

Calendarul Cucului

pe anul 1916.

Unicul calendar umoristic care apare în ediție românească. Cuprinde un șir întreg de glume originale, scrise de cei mai buni umoriști ai noștri, în frunte cu d. Haralamb Călimăr. Se mai publică în calendar

Douăzeci de chipuri originale

umoristice în legătură cu războiul. Aceste caricaturi foarte reușite provoacă râsul fiecărui cetitor. »Calendarul Cucului« e unicul în felul lui și se poate citi cu plăcere de ori și cine.

PREȚUL: 30 fileri un exemplar, plus 5 fileri porto. — Vanzătorilor rabatul cuvenit.